

JAK USNADNIT ODEZÍRÁNÍ NESLYŠÍCÍMU ČLOVĚKU

- Vybereme vhodné, klidné a dobře osvětlené místo.
- Světlo nesmí svítit do očí tomu, kdo odezírá, naopak musí být osvětlena tvář toho, kdo mluví. (Pokud jde o nedoslýchavého člověka, dbáme na to, aby v okolí nebyl hluk.)
- Musíme být tváří otočeni směrem k odezírajícímu člověku.
- **Dodržujeme vhodnou vzdálenost!** Nesnažme se příliš přiblížit k odezírajícímu člověku. Ten si sám určí vzdálenost, ze které se mu nejlépe odezírá. Všimějme si, zda neodklání horní polovinu těla směrem od nás. Pokud ano, je to pro nás znamení, že stojíme (sedíme) příliš blízko a je vhodné zvětšit vzdálenost mezi námi.
- Když budeme chtít začít mluvit, vždy na to neslyšícího člověka **upozorníme jemným dotekem na paži nebo zamáváním** a počkáme, až se na nás podívá. (Pozor! Nestačí, když se k nám jen otočí, musíme ještě vyčkat, až zaostří oči na naši tvář.)
- **Řekneme předem, o čem budeme mluvit.** Teprve pak můžeme začít hovořit. Nepřeskakujeme nečekaně z jednoho tématu na druhé. Každou změnu tématu předem oznámíme. Znalost tématu je pro odezírajícího člověka první záchytný bod, ze kterého odvodí pravděpodobný okruh dalších použitých slov. Nejvíce záleží na správném odezření první části věty.
- **Mluvíme výrazně a jen trochu pomaleji než obvykle**, ale ne zas příliš pomalu. Vždy po vyslovení několika na sebe logicky navazujících slov uděláme krátkou pauzu – všude tam, kde obvykle ve větách děláme čárky, tečky a kde bývají spojky. Pozor! Neslabikujeme a neoddělujeme jednotlivá slova od sebe!
- Způsob hovoru **přizpůsobíme jazykovým schopnostem odezírajícího člověka.** Někteří neslyšící lidé neznají dobře češtinu.
- Při mluvení **nedáváme ruce do blízkosti úst a nežvýkáme.**
- Během mluvení pozorně **sledujeme výraz odezírajícího člověka.** Někdy z toho můžeme poznat, zda mluvíme správně nebo ne.
- Důsledně se vyhýbáme nic neříkající „slovní vatě“.
- **Nemluvíme dlouho.** V hovoru se musíme s odezírajícím člověkem často střídat. Odezíráání je velká námaha, od které si člověk musí každou chvíli odpočinout. **Necháme odezírajícího člověka raději mluvit trochu déle, než mluvíme sami.** Pokud slyšíme, je to pro nás rozhodně pohodlnější než pro něj odezíráání.
- Nikdy se odezírajícího člověka neptáme: „Rozumíš?“ Raději se zeptáme: „**Co jsi mi rozuměl?**“ (On mohl rozumět, ale něco jiného, a sám o svém omylu neví.)
- **Necháme odezírajícího člověka často odpovídat** na to, co jsme řekli. Z těchto odpovědí můžeme poznat, kdy nám rozuměl správně a kdy omylem odezřel jiná slova.

PAMATUJTE:

Když nám odezírající člověk něco nerozuměl, neopakujeme stejná slova několikrát za sebou. Raději **řekneme celou větu v několika různých obměnách**, přičemž doplníme sdělení o další podrobnosti. To odezírajícímu člověku pomůže rozpoznat smysl našeho sdělení. Používáme často **přirozená gesta** naznačující to, o čem právě hovoříme.

(Z knihy Věry Strnadové "HÁDEJ, CO ŘÍKÁM aneb ODEZÍRÁNÍ JE NEJISTÉ UMĚNÍ.)